18.10.2013 г. / 21:25:19

Вяра

01.11 по еретическия, †19 октомври по църковния календар - Св. пророк Йоил. Св. мъченик Уар и с него седем християнски учители. Блажена Клеопатра и синът и Иоан

Страдание на свети мъченик Уар и с него седем християнски учители († ок. 307 г.). В памет и на блажена Клеопатра († 327 г.) и сина ѝ Иоан († 320 г.)

Свети мъченик Уар Египетски. Фрагмент от стара стенопис, Косово, Сърбия

При царуването на нечестивия римски цар Максимиан, в главния град на Египет Александрия живял един воин на име Уар, който тайно служел на Небесния Цар. Тъй като се опасявал от беззаконните идолопоклонници, той скривал до време вярата си в истинския Бог, но после я открил за цялата вселена, като заради Христа станал зрелище на света - на

Ангели и човеци.

По това време Максимиан започнал да преследва християните и разпратил във всички подчинени му страни указ да се убиват онези, които откажат да принесат жертва на боговете. Това повеление стигнало и в Египет и тук християнската кръв започнала да се пролива безпощадно, защото всички, които служели на Твореца, а не на творението, били подлагани на различни мъчения.

Нощем Уар обикалял тъмниците, където затворили вярващите заради изповядването на Христа и със злато купувал от стражите правото да влезе при тях. Той целувал оковите на светите мъченици, умивал кръвта им и превързвал раните им, носел им храна и ги умолявал да бъдат ходатаи за него пред Господа.

Веднъж хванали седем християнски учители, които до тогава се криели в пустините, и ги довели при наместника на Египет. Той ги разпитал и узнал, че те са твърди във вярата, предал ги на много мъчения и накрая ги хвърлили в тъмница. Като научил за това, Уар, както обикновено, побързал през нощта да иде там, дал злато на стражите и влязъл при светиите. Той освободил ръцете им от оковите, а нозете - от стегите, предложил им храна и ги умолявал да вкусят от нея, защото вече цели осем дни не били яли нищо. После паднал в нозете им, целувал ги и като възхвалявал страданията на светиите, казал:

- Блажени сте, добри и верни раби на Господа, като станете съпричастници на радостта на своя Господ, защото стояхте за Него дори до кръв. Блажени сте, добри подвижници, за които ръката на Всевишния плете на небесата венци, защото с търпение изминахте своето поприще, и на сутринта, както твърдо зная, ще завършите своите страдания. Блажени сте, страдалци Христови, за които е открито Небесното Царство, че

страдате с Христа, постарадал за нас, защото ако с Него страдаме, с Него ще се прославим. Моля ви, свети угодници Божии, помолете се за мен на Владиката Христа, за да ми окаже милост, защото и аз бих искал да пострадам за Него, но нямам твърдост за това - страхувам се от мъченията, които, както виждам, изпитвате вие.

Светиите отговорили:

- Възлюбени, никой не може да постигне съвършенство, ако има в сърцето си страх, никой не жъне, ако не посее, никой не се увенчава, ако не пострада. Спомни си словото на Евангелието: “а който се отрече от Мене пред човеците, и Аз ще се отрека от него пред Моя Отец Небесен.” Ако се страхуваш от временната мъка, няма да избегнеш вечната. Ако се страхуваш да изповядаш Христа на земята, няма да се наситиш да гледаш Лика Му на небето. Ела, брате, и шествай с нас по пътя на мъченичеството заради Владиката, защото друга такава дружина няма да намериш скоро.

Като слушал това, Уар пламнал от любов към Бога и усетил в себе си сила да претърпи всякакви страдания за Христовото име. Цяла нощ той прекарал в тъмницата със светите мъченици, като слушал с наслада техните наставления.

На сутринта слугите на наместника влезли в тъмницата, за да отведат светите мъченици на съд. Тук те намерили Уар, който седял заедно със затворниците и с умиление слушал думите им. Учудени, те го попитали:

- Какво правиш тук, Уаре? Или не си на себе си, че позволяваш да бъдеш прелъстяван от басните на тия лукави хора? Нима не се страхуваш, че ако някой донесе на наместника и велможите, ти не само ще изгубиш военния си чин, но ще се лишиш и от живота си?

- Кой от вас ще донесе на наместника - та нали сте ми приятели? - отговорил Уар. - Пък и да сторите това, готов съм да умра за Христа заедно с християните.

Слугите замълчали и взели шестимата мъченици. Седмият, изнемогнал от раните, останал в тъмницата и там преминал при Христа, като отстъпил място на Уар, за да заеме мястото му и да завърши неговите страдания.

Когато вързаните светии били доведени при наместника, тържествено седнал на съдийското място, той започнал да ги принуждават да принесат жертви на идолите.

Свети мъченик Уар и свв. седем мъченици. Фрагмент от миниатюра в стара ромейска минология. Константинопол

Но те не се подчинили, затова били съблечени и бити безмилостно по предишните им рани. Новите рани, наложени върху старите, усилвали страданията им, но те търпели и само повтаряли:

- Ние сме християни.

Наместникът ги погледнал и казал:

- Не бяха ли те седмина? Сега са само шестима, къде е седмият?

Тогава свети Уар, който дошъл на съда, се преизпълнил с Божествена ревност, излязъл напред и казал:

- Аз съм седмият, защото един от тях свърши пътя си и се престави на Христа, а мен остави наследник на своите страдания. Готов съм аз да ти дам вместо него това, което ти дължи. Искам да пострадам заедно с тези добродетелни старадалци за Христа, защото съм християнин.

Като чул думите му, наместникът запитал приближените си:

- Кой е този човек?

Те отговорили:

- Това е воинът Уар, началникът на Тианската кохорта.

Наместникът се учудил и казал на Уар:

- Кой демон те подучи да тръгнеш на сигурна гибел? Ти ще изгубиш воинската си чест, ще се лишиш от привилегиите си и ще изложиш живота си на големи беди.

Блаженият Уар отговорил:

- Пред твоите почести и доходи предпочитам хляба, слязъл от небето, и Божествената чаша с най-скъпоценната кръв на моя Господ. За мене няма нищо по-скъпо от моя Христос. Без Него за мен не струват нищо нито вашите почести, нито санът ми, нито големите доходи, нито дори животът. Защото виждам честта си в това, да пострадам за Христа, а придобивката си - да се лиша от всичко заради Него. Животът си пък виждам в това да умра заради Христа.

Наместникът погледнал яростно шестимата мъченици и казал:

- Това е ваше дело, нечестиви лъжци! Вие прелъстихте този царски воин, вие го направихте безумен със своето

вълшебство. Затова - кълна се в моите велики богове! - ще ви погубя преди него и ще ви отплатя за безчестието, което нанесохте на нашите богове. Не сте достойни да останете живи, понеже хулите безсмъртните богове и с някакво прелъстяване карате другите да вършат това зло дело.

Светиите отговорили:

- Не сме прелъстявали Уар, но го избавихме от прелестта. Не сме го направили безумен, а напротив - вразумихме го. А Бог му прати твърдост и мъжество, за да извърши подвиг, та заедно с нас да победи вашата и на вашите богове нищожна сила. Почакай малко и ще видиш неговото мъжество в служението на Христа, защото сме го причислили към ангелското войнство. Ти се хвалиш, че можеш да ни погубиш? Ние желаем именно това, за да положим главите си за Господа на всичко.

Тогава наместникът казал:

- Веднага ще натроша на части телата ви, ако не се поклоните на египетските богове!

Светиите отговорили:

- Отричаме се от боговете, които не са сътворили небето и земята.

А блаженият Уар, като желаел още повече да разгневи наместника, казал:

- “Простакът говори глупости”, е казал пророк Исаия. Ето, телата ни лежат проснати пред тебе, прави с нас каквото искаш!

Разгневеният наместник заповядал да съблекат Уар и да го повесят на едно дърво, за да започне мъчението му, а на светиите казал:

- Да видим кой кого ще победи - дали вие, като приемате мъченията, или ние, като ги причиняваме. Кълна се, че ако ни победите с търпението си, ще се отрека от боговете и ще повярвам във вашия Христос.

Светиите казали:

- Изпитай силата си върху един от нас: ако победиш един, и за другите можеш да се надяваш да стане същото.

Вече започнали да измъчват Уар и той казал на светите мъченици:

- Свети страдалци! Благословете мен, своя раб, за да се сподобя с вашата участ. Помолете се за мене на Владиката Христос, за да ми дарува търпение, защото Той познава нашата природа и знае, че духът е бодър, а плътта - немощна.

Светиите вдигнали очи към небето и усърдно се молели за него, а слугите започнали да бият Уар с пръчки по цялото тяло. Докато гледал това, наместникът попитал:

- Кажи ми, Уаре, каква полза имаш от твоя Христос?

Уар мъжествено отговорил:

- Много по-голяма, отколкото имаш ти от твоите бесове.

А светиите в това време го ободрявали и го призовавали:

- Бъди мъжествен и твърд, Уаре, защото Христос стои пред тебе и невидимо те укрепява.

- Наистина усещам помощта на моя Владика, защото смятам мъките за нищо - отговорил Уар.

Тогава мъчителите започнали да режат тялото му с железни ножове и чирепи, а после го приковали към дървото надолу с главата, одрали кожата от гърба му и в същото време го биели

по утробата с пръчка, докато тя не се разтворила и вътрешностите му не паднали на земята. Като видели това, светите мъченици заплакали, и щом ги видял да плачат, мъчителят възкликнал високо:

- Ето че сте победени, ето че изнемогнахте. Вие плачете, защото се страхувате от мъченията. Какво повече ви трябва, за да разберете, че Христос не може да ви избави от нашите ръце? Остава ви само да се поклоните на нашите богове.

А светиите казали:

- Ти си звяр, а не човек! Не сме победени, а напротив - сами побеждаваме с помощта на Христос, Който ни укрепява. Не плачем, защото се боим от мъченията, а поради естествената любов към нашия брат, когото безчовечно мъчиш. В душата си се радваме, като виждаме, че за добрия страдалец е приготвен венец.

Тогава наместникът заповядал да ги отведат в тъмница и Уар, като видял, че влачат светиите натам, възкликнал:

- Учители мои! За последен път се помолете за мен път на Христа, защото вече оставям тялото си. А на вас благодаря, задето ме доведохте във вечния живот.

Около пет часа измъчвали свети Уар и накрая той предал в ръцете на Господа своята честна и свята душа. Мъчителите смятали, че е още жив, и продължавали да бият и мъчат изстиналото му тяло, а после, като забелязали, че вече е мъртъв, го снели от дървото и по заповед на мъчителя го завлекли вън от града и хвърлили тялото му на кучетата на мястото, където изхвърляли труповете на животни.

По това време там живеела една благочестива вдовица на име Клеопатра, родом от Палестина, чийто съпруг някога бил военачалник в Египет. Тя имала малолетен син на име Иоан.

Клеопатра със скръб гледала отдалеч страданията на Уар. Когато многострадалното тяло на светеца било хвърлено извън града, тя взела през нощта неколцина роби и тайно го занесла в дома си, изкопала гроб в спалнята, пред постелята си, и го положила там.

На сутринта наместникът заповядал да доведат от тъмницата останалите страдалци и дълго ги мъчил, а после ги посякъл с меч и ги захвърлил непогребани вън от града. През нощта неколцина тайни изповедници предали телата им на погребение. А Клеопатра непрекъснато палела свещи и кадилници пред гроба на Уар, като го почитала за свой велик застъпник и ходатай пред Бога.

Когато изминали няколко години и гонението стихнало, тя пожелала да се завърне в родината си и дълго размишлявала как да отнесе със себе си мощите на свети Уар. Накрая, като приготвила един ценен подарък, чрез един ходатай тя се обърнала към наместника с такава молба.

- Мъжът ми бе военачалник и умря тук на царска служба. Той още не е предаден на окончателно погребение, защото в чужда страна не можем да го погребем така, както се полага на важен военачалник. А аз, останала вдовица в чужбина, искам да се завърна в отечеството си при родните си. Затова ми позволи, господине мой, да взема със себе си останките на любимия ми мъж и да го погреба с почести в отечеството си, в гробницата на предците ми, защото не искам да се разделям с него и след смъртта.

Жената постъпила така, защото знаела, че ако християните узнаят, че тя изнася от града им мощите на светия мъченик, могат да ѝ попречат и да отнемат скъпоценното съкровище. А наместникът приел подаръка и разрешил да вземе тялото на мъжа си. Тогава тя, като взела вместо мъжа си мощите на свети Уар, ги пренесла като скъпоценност от Египет в

Палестина. В селището си, наречено Едра, което се намирало около Тавор, тя ги положила заедно с предците си. Всеки ден Клеопатра ходела в гробницата на светеца, кадяла и палела свещи и по нейния пример и други християни започнали да идват и да донасят там болните си, които по молитвите на свети Уар получавали изцеление. Славата на светеца се разпространила навред и всички с вяра се притичали към гроба му.

Като видяла, че християните се събират за молитва при гроба на светеца, Клеопатра решила да построи храм в негово име и започнала да осъществява намисленото. По това време синът ѝ Иоан достигнал 17-годишна възраст и тя се опитвала да му намери място в царската войска. С помощта на ходатаи тя изпросила от царя почетната длъжност, той бил зачислен на воинска служба и получил знаците на своето достойнство по същото време, когато започнал строежът на църквата в името на свети Уар. Тогава Клеопатра казала:

- Синът ми няма да служи в царската войска, докато не завърши строежът на Божия дом, защото искам заедно с мене да носи одъра на светия мъченик, а после да изпълни царската повеля.

Когато строежът бил готов, Клеопатра призовала епископи, свещеници и монаси и като взела от гроба честните мощи на светия мъченик, ги положила на скъпоценен одър, а върху тях - воинския пояс и дрехите, които трябвало да облече синът, за да се осветят от допира с мощите на светеца. Тя усърдно молела светеца да бъде помощник на младежа, когото благословили всички събрали се свещеници. Събрали се и много християни и Клеопатра със сина си понесли одъра в църквата. След освещаването на храма, положили мощите под жертвеника, на който извършили Божествената литургия. А Клеопатра, паднала пред мощите на свети Уар, се молела така:

- Моля те, страдалецо Христов, изпроси за мене от Бога онова, което е угодно Нему и полезно за мен, а също и за единствения ми син. Не мога да моля за повече от това, което иска Сам Господ. Той Сам знае какво е полезно за нас и нека над нас се извърши Неговата блага и съвършена воля!

След края на службата Клеопатра дала богато угощение за всички събрали се и сама заедно със сина си служила на гостите. Но докато им служел, младежът внезапно се разболял и отишъл да легне на одъра си. Когато гостите се разотишли, Клеопатра го повикала, за да вкуси от останалото на трапезата, но Иоан не могъл да промълви и дума, изгарян от треска. Като видяла, че той е болен, жената казала:

- Кълна се в Господа, че няма да сложа и троха хляб в устата си, докато не видя как ще завърши болестта на моя син!

Тя седнала скръбна до единствения си син, охлаждайки с каквото може изгарящата го треска. В полунощ юношата умрял и оставил майка си в неутешима мъка. С плач тя се устремила към храма на свети Уар, паднала пред гробницата му и възклицавала:

- Така ли ми отплати, угодниче Божий, за това, че толкова се потрудих за тебе? Такава ли помощ ми оказа, когато заради теб презрях съпруга си и възлагах на тебе цялата си надежда? Ти допусна да умре моят единствен син, погуби надеждата ми, отне светлината на очите ми. Кой ще ме прехрани на старини? Кой ще затвори очите ми в смъртта? Кой ще погребе тялото ми? По-добре да умра аз самата, отколкото да видя мъртъв моя син, като цвете, увехнало без време. Върни ми сина, както някога Елисей го върна на сонамката, или и мен вземи веднага оттук, защото от горчивата мъка животът стана бреме за мен.

Дълго стояла със сълзи пред гроба на светеца, докато от умората и голямата скръб не задрямала. В съня ѝ се явил

свети Уар, държейки за ръка нейния син. И двамата били светли като слънцето и дрехите им били по-бели от сняг, носели златни пояси и на главите - венци с неизказана красота. Като ги видяла, блажената Клеопатра се хвърлила в нозете им, а свети Уар я вдигнал и казал:

- Жено, защо роптаеш против мене? Нима съм забравил услугите, които ми оказа в Египет и по време на пътешествието? Или си мислиш, че не почувствах нищо, когато взе тялото ми от купчината скотски трупове и ме положи в стаята си? Нима не чувам винаги молитвите ти и не се моля за тебе на Бога? И преди всичко молих Бог да бъдат простени греховете на сродниците ти, заедно с които ме положи в гробницата. После взех на служба при Небесния Цар сина ти. Не ме ли молеше сама да изпрося от Бога онова, което Му е угодно и е полезно за теб и сина ти? Ето, аз молих милосърдния Бог и Той благоволи по неизказаната Си милост синът ти да бъде приет в небесното Му войнство. Както виждаш, сега той е един от онези, които предстоят пред Божия престол. Ако искаш, вземи го обратно и го прати да служи на земния и временен цар, защото виждам, че не желаеш да служи на Небесния и Вечния Цар.

А момчето, което Уар носел на ръце, го прегърнало и казало:

- Не, господине мой! Не слушай майка ми, не ме давай в света, пълен с неправди и беззакония, откъдето се спасих с твоето застъпничество. Не ме лишавай, отче, от общение с теб и с другите светии.

После се обърнало към майка си и казало:

- Защо плачеш, майко моя? Аз съм причислен към войнството на Царя Христос и ми е дадено право да предстоя пред Него на небето заедно с ангелите, а ти искаш да бъда взет от царството и да премина в унижение.

Като видяла, че синът ѝ е облечен в ангелски чин, блажената Клеопатра казала:

- Вземете и мен, за да бъда заедно с вас.

Но свети Уар отговорил:

- И когато оставаш тук, на земята, ти пак си с нас. Иди си с мир, а после, когато Господ заповяда, ще дойдем да те вземем.

След тия думи те станали невидими. Когато дошла на себе си, тя почувствала неизказана радост и веселие в сърцето и разказала на свещениците за видението си. Тя погребала в гроба на свети Уар и сина си и вече не плачела, а се радвала в Господа. После раздала цялото си имущество на бедните, а сама се отрекла от света и заживяла при църквата на свети Уар, като служела на Бога ден и нощ в пост и молитви. Всяка седмица в неделния ден по време на молитва се явявали свети Уар и синът ѝ в блестящи одежди. Блажената Клеопатра прекарала седем години в такива подвизи и като угодила на Бога, се преставила. Тялото било положено в църквата на свети Уар, било до сина ѝ Иоан, а святата душа заедно със свети Уар и Иоан във веселие предстои на небесата пред Бога, Комуто слава вовеки веков. Амин.

Тропарь мученика Уара

глас 4

Воинством святых страстотерпец страждущих законне,/ зря онех, показал еси мужески крепость свою. /И устремився на страсть волею,/ и умрети вожделе за Христа,/ Иже приял еси почесть победы твоего страдания, Уаре,/ моли спастися душам нашим.

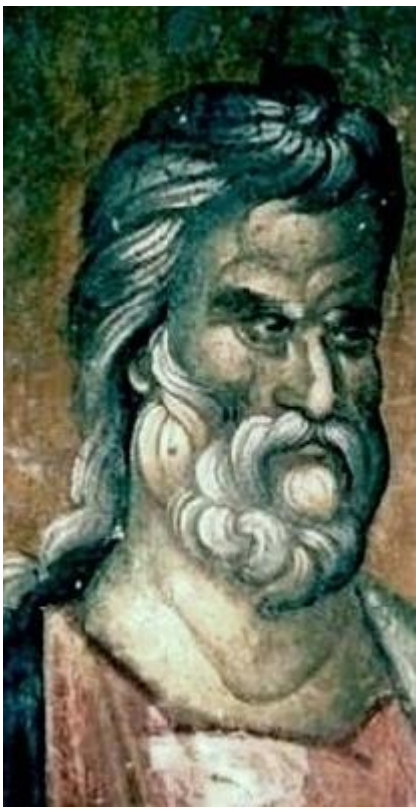
Кондак мученика Уара

глас 4

Христу последуя, мучениче Уаре,/ Того испив чашу,/ и мучения венцем увязеся,/ и со Ангелы ликовствуеши:// моли непрестанно за души наша.

(Христа последвал, мъчениче Уаре, си изпил Неговата чаша, и увенчал се с мъченически венец, ликуваш с ангелите: моли непрестанно за нашите души.)

В памет на свети пророк Иоил (IX век пр. Хр.)

Свети пророк Иоил. Стара стенопис от Косово, Сърбия

Пророк Иоил - един от дванадесетте малки пророци - бил син Витуилов. Според древното предание, което намираме записано при свети Ефрем Сирин, а също и при Епифаний и Доротей, пророк Иоил произхождал от Задиорданската област и живял във Веторон или Ветар.

Като повод за пророческите слова на Иоил послужило голямото бедствие, застигнало Иудейското царство. Продължителната засуха и голямото количество скакалци напълно разорили страната. При това нещастие дори силните във вярата паднали духом, какво остава за малодушните. И ето, пророк Иоил призовал народа да се обърне към Иехова с молитва за помощ, “защото настъпва денят Господен”. Той ще бъде ден на страшни бедствия. Негов образ и предвестник са постигналите Иудея беди - засухата и скакалците. Преди настъпването на този ден ще потреперят небето и земята, всички небесни светила ще загубят светлината си и тогава ще се яви Иехова със Своето велико войнство. Но още сега, вразумявал пророкът, има начин Иудея да се избави от тези големи бедствия, както от настоящите - засухата и скакалците, така и от бъдещите - в деня Господен. Хората трябва да се обърнат към Иехова с цялото си сърце и тогава Господ ще избави Своя народ от велики злини. Нека бъде нареден, казва пророкът, всеобщ пост и всички без изключение да се съберат в храма. Тогава свещениците да викнат към Господа от името на целия народ: “смили се, Господи, над народа Си, не предавай наследието Си на поругание, та да се не подиграват с него народите! Защо да казват между народите: де е техният Бог?” Еврейският народ се вслушал в гласа на пророка и се обърнал към Иехова с молитва за помощ и Господ пощадил Своя народ. Чрез устата на Своя пророк Иоил Господ обещава на народа заради обръщането му благоденствие и изобилие от земни блага. Господ ще прати дъжд и на пасищата ще поникне трева, дърветата ще дадат изобилни плодове, гумната ще се напълнят с жито, а линовете - с гроздов сок. Тогава синовете Израилеви ще познаят, че Иехова не ще ги остави и няма да допусне посрамването на народа Си.

По предсказанието на пророка Господнята милост за обърналия се към Него еврейски народ няма да се ограничи

само с даруването на земни блага - на Божия народ се дава и духовен обет. Пророкът вижда и далечните, благодатните времена на Месията. Ще дойде време, когато Светият Дух ще се излее върху всяка плът без разлика на пол, възраст и състояние. “И ето - казва Господ с устата на пророка, - след това ще излея от Моя Дух върху всяка плът, и ще пророкуват синовете и дъщерите ви; старците ви ще сънуват сънища, и момците ви ще виждат видения. Също и върху роби и робини в онния дни ще излея от Моя Дух.”

Пророк Иоил предсказал и настъпването на всеобщия съд - ден Господен, който ще се предшества от страшни явления на небето и земята и когато ще се спаси само този, който призове името Господне. Когато дойде Господният ден, в долината на Иосафата Иехова ще съди езичниците и те ще бъдат застигнати от страшно наказание. Но страшният за езичниците ден Господен няма да е такъв и за Израиля. За него той ще е ден на спасение, защото Иехова ще бъде негов защиник и бранител. Тогава за Израиля ще настъпи блаженство, а всички негови врагове ще погинат: “А Иуда ще живее вечно, и Иерусалим - от рода в род... и Господ ще обитава на Сион”. Така утешително завършва словото си пророк Иоил. При всички застигащи го бедствия Израил трябвало да намира упование и утешение в този обет и да се надява, че многомилостивият и дълготърпелив Иехова няма да забрави Своя народ и ще го избави от всякакви беди.

Тропарь пророка Иоиля

глас 2

Предведый Божие пришествие во плоти/ и наитие Духа Святаго и грядущий Суд предсказавый,/ пророче Иоиле,/ спасай молитвами твоими// чтущия тя от всех скорбей.

Кондак пророка Иоиля

глас 4

Просветившееся Духом чистое твое сердце/ пророчества бысть светлейшаго приятилище:/ зриши бо, яко настоящая, далече сущая,/ сего ради тя почитаем, пророче, блаженне Иоиле, славне.

buditeli.info © 2017